

‘OH, IK BEN DENK IK VERKEERD VERBONDEN’

Vrouwen in de techniek nog steeds een zeldzaam verschijnsel

ROTTERDAM Het aantal vrouwen op de technische arbeidsmarkt is al jaren gering. Het is zelfs zo sterk, dat er bijna nergens in Europa zo weinig vrouwen in de technieksector werken als in Nederland.

SANNE VERHOEFF

Volgens de Monitor Techniekpact van juni 2021 oefenden op dat moment 226.000 vrouwen in Nederland een technisch beroep uit. Dat komt neer op een totaalaandeel van vrouwen in een technisch beroep van 14 procent. En dat is al een stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Dat werken (of studeren) in de techniek uitdagend, afwisselend en simpelweg leuk kan zijn - ook voor vrouwen - bewijzen Diana Groeneveld, Saskia Hermans en Denise Hoefnagel.

Diana Groeneveld

Functie: verkoop spare parts/service bij De Waal machinefabriek BV

Diana Groeneveld werkt sinds april 2017 bij De Waal. Ze begon als Inkoop Assistent en inmiddels houdt zij zich bezig met de planning, verkoop van *spare parts* en serviceonderdelen en allerlei voorkomende administratieve werkzaamheden. “Ik begon op kantoor en nu bevind ik mij op de werkvloer, dat ligt mij een stuk beter. Ik ben erachter gekomen dat ik ook de technische kant van het werk heel leuk vind. Ik ben van oorsprong management-assistente/directiesecretaresse, daar ben ik ook voor opgeleid. Eigenlijk wilde ik bij de Koninklijke Landmacht werken, maar toen ik daar een conditietest moest doen, bleek ik Pfeiffer te hebben. Ik besloot de meao te gaan doen en kwam via een stage bij Promac terecht. Daar heb ik vervolgens dertien jaar gewerkt. Ook hier kwam ik er al achter dat de technische kant van het werk mij aansprak. Na mijn werk als afdelingshoofd van het secretariaat en diverse PR-activiteiten, kwam ik terecht op de afdeling *life saving equipment*, waar ik *projectengineer* was. Ik zat daar met drie mannen aan een bureau en dat beviel mij goed. Ze namen mij mee naar verschillende werven en leveranciers om kennis op te doen. Het is fijn dat mannen over het algemeen duidelijk zeggen waar het op staat.”

Bewijzen

Inmiddels werkt Diana alweer vijf jaar bij De Waal, sinds een jaar op de werkvloer. “Ik ben hier terechtgekomen ter ondersteuning van de serviceafdeling en de machinefabriek.” Diana merkt dat zij zich als vrouw soms weleens moet bewijzen. De mannelijke klanten die haar bellen, zijn niet altijd direct overtuigd van haar technische kennis. “Deze ochtend heb ik al veel telefoontjes aangenomen. Ik hoor nog dagelijks ‘oh ik ben denk ik verkeerd verbonden’, omdat ze geen vrouw verwachten. Soms krijgen ze mij aan de telefoon en dan wordt gevraagd naar iemand met technische kennis. Gelukkig krijg ik ook wel positieve reacties hoor”, aldus Diana met een lach. Ze beschikt inmiddels over een flinke dosis technische kennis, ook omdat ze zelf altijd precies wil weten hoe iets in elkaar zit. “Ik krijg vragen over het inplannen van een schip in de lift, voor een monteur aan boord, over een stuurwerkkeuring of bijvoorbeeld over bepaalde vetsoorten voor een schroefas. Ik schrijf zoveel mogelijk op als iemand een vraag heeft en als ik het antwoord niet direct weet, dan zoek ik het uit om later terug te bellen.”

Kruiplijncoaster

Ze is momenteel druk bezig met voorbereidingen rondom een derde kruiplijncoaster op rij waarvan De Waal een *Rotery Vane* stuurmachine mag ombouwen naar een STUWA stuurmachine. Onder begeleiding van een collega

Diana Groeneveld (links) en Saskia Hermans.

van de hydrauliek serviceafdeling zijn er al twee installaties in Varna (Bulgarije) omgebouwd. “Het laatste schip voor deze opdrachtgever gaat eind april het dok in. Met het eerste schip hebben we best wat gedoe gehad, omdat de cilinders die wij op voorraad hadden niet de juiste keur hadden. Inmiddels zijn deze vervangen voor DNV/GL goedgekeurde cilinders. Samen met mijn collega Johan Muilwijk ben ik heel diep in die keureisen gekropen, en dan met name in de lasregels vanuit DNV. We weten nu precies waar we op moeten letten. We moeten er daarnaast voor zorgen dat alles op tijd geleverd wordt. Ik vind het belangrijk goed te blijven communiceren. Ik ben recht door zee en blijf zeggen waar het op staat. Dat betekent ook: op tijd aangeven als je uitloopt.”

Tussen de mannen

Diana zit dagelijks op kantoor met twee mannelijke collega's. Daarnaast werkt zij nauw samen met service hydrauliekmonteurs, draaiers en verspaners. Groeneveld: “Sinds kort hebben we ook een vrouwelijke draaier, dat is leuk voor de dynamiek. Ik ben hier gewoon een van het team. Wat ik ook merk: als klanten de machinefabriek binnenlopen en ze zien alleen mij in het kantoorje zitten, dan lopen ze door. Als er een mannelijke collega bij is, dan komen ze binnen voor vragen. Grappig is dat.”

Vakmanschap

Diana vindt het jammer dat ze kennis van het vakmanschap ziet verdwijnen omdat er moeilijk aan technisch personeel te komen is. “Vooral omdat jongeren vaak niet weten wat er allemaal mogelijk is op dit gebied, ook voor vrouwen. En vrouwen met vakkennis, ze zijn er echt! Zelf ben ik dan ook trots op mijn dochter die de opleiding Motorvoertuigen volgt. Je moet namelijk iets doen waar je echt blij van wordt, dat is belangrijk. Ik ben de technische wereld ingerold. En of het leuk is? Ja, geen dag is hetzelfde. Helemaal nu ik in het kantoor zit op de werkvloer in de machinefabriek, zit ik goed op mijn plek.”

Saskia Hermans

Functie: Machinaal verspaner bij machinefabriek De Waal

Saskia Hermans versterkt sinds kort het team van draaiers bij Machinefabriek De Waal. “Tijdens mijn sollicitatie waren ze in eerste instantie wel een klein beetje verbaasd een vrouw te zien, gewoon omdat je dat niet zo vaak ziet. Ook tijdens mijn opleiding, de Stichting Vakopleiding Metaal in Etten-Leur, was ik het enige meisje in de klas. Ik denk dat er sowieso te weinig aandacht wordt besteed aan techniekvakken en beroepen op scholen. Ik heb twee jongens en zelfs zij weten niet eens wat er allemaal mogelijk is. Nu wel een beetje, dankzij mij”, vertelt Saskia met een lach.

Verzorging

Saskia Hermans heeft niet altijd in de techniek gewerkt. In eerste instantie koos zij voor

Denise Hoefnagel aan het sleutelen op de Nieuw Statendam.

de zorg. Ze begon aan een opleiding tot apothekersassistente maar kwam erachter dat de zorg ‘niet helemaal haar ding’ is. Via een intertestet kwam zij uit bij metaal- en houtbewerking. Tijdens het bekijken van scholen bleek zij de richting metaal het leukst te vinden. “Het maken van producten sprak mij aan. Het was een opleiding van twee jaar en daarnaast heb ik diverse cursussen gedaan. Ik heb twee jaar gewerkt in deze branche en daarna ben ik weer acht jaar de metaalwereld uit geweest. Waarom? “Bij mijn toenmalige werkgever kreeg ik geen cursussen meer aangeboden vanwege de gedachte ‘ze zal toch wel kinderen krijgen’. Ja, dat is echt gebeurd. Ik ben de zorg ingegaan, maar ik miste het werken met metaal heel erg. Via via kon ik solliciteren en uiteindelijk heb ik tien jaar lang bij een bedrijf gewerkt waar ik leerde draaien en frezen. Via een uitzendbureau ben ik nu bij De Waal terechtgekomen.”

Verandering

In de afgelopen twintig jaar is er volgens Saskia veel veranderd als het gaat om het werken als vrouw in de techniek. “Je moest je als vrouw vroeger veel meer bewijzen tussen de mannen. Zij zijn toch een beetje bevooroordeeld. Vrouwen krijgen kinderen. Dat heb ik zelf ook ervaren.” Daarnaast is er volgens Saskia nog te weinig bekend over de vele mogelijkheden die de technische wereld biedt. “Dat geldt eigenlijk voor alle ambachten, er is weinig over bekend. Vroeger gingen dergelijke werkzaamheden vaak over van vader op zoon. Tegenwoordig is dat niet altijd vanzelfsprekend meer.”

Andere vibe

Net als haar collega Diana, vindt Saskia het prettiger om met mannen te werken dan met vrouwen. “Het is gewoon een andere *vibe*”, zegt ze. “Ik heb mij hier niet harder moeten bewijzen en ben ook niet voorgetrokken.” Ze is nu druk bezig met inwerken, met het leren kennen van de machines. Voor haar ligt een tekening voor het draaien van sluitplaten voor buitenseals. “Ja, dit werk bevalt mij goed. Ik blijf hier nog wel even.”

Denise Hoefnagel

Opleiding: Mbo Maritiem Officier, STC Rotterdam

Denise Hoefnagel zit in het derde jaar van de opleiding tot Maritiem Officier aan het STC in Rotterdam. Ze is net terug van haar eerste stage bij de Holland Amerika Lijn, waar zij werkte aan boord van het cruiseschip Nieuw Statendam. Ze is afkomstig uit de binnenvaart en was er al snel achter dat techniek haar aansprak. “Dat vond ik veel leuker dan het leren van de talen.”

Op aanraden van haar vader besloot ze niet direct te kiezen voor de bekende weg: een carrière in de binnenvaart. “Hij zei dat het misschien wel beter was om een wat hogere technische opleiding te doen, zodat ik later altijd nog een stapje terug kan doen. Ik heb al veel

jaren in de binnenvaart doorgebracht, het lijkt mij leuk om (nu ik nog jong ben) te kiezen voor wat grotere, verre reizen.”

Denise houdt van techniek, van werken met haar handen. Tijdens haar stage, die liep van eind oktober tot eind januari, werd dat nog eens extra bevestigd. “Je wordt opgeleid voor een functie op de brug en in de machinekamer, daar was ik dan ook vooral te vinden tijdens mijn stage. Ik hield mij daarnaast bezig met de safety, waaronder het testen en controleren van lifeboats, tenders en zwemvesten. Ook reisplanning was onderdeel van mijn stage.”

Passie voor techniek

Het werken in de machinekamer vond Denise een van de leukste dingen tijdens haar stage. “Ik was ingedeeld bij de ochtendwacht, van 6 tot 12 uur. Tijdens die wacht moet je alles doen. Soms is er bijvoorbeeld meer vermogen nodig op de brug, dan moet er een derde motor bijgezet worden. In de haven zijn er weer twee andere motoren nodig en soms moet er van brandstof gewisseld worden. Na de wacht is het tijd voor het nodige onderhoud aan de machinekamer. “Die passie voor techniek is moeilijk uit te leggen, ik vind het gewoon heel interessant. Als ik iets zie, vraag ik mij altijd af: ‘hoe werkt het?’ Dat heb ik al als mijn fiets rammelt, bij wijze van spreken. Als ik een machinekamer zie, is dat gevoel nog sterker. Tijdens mijn stage hebben we ook een keer een motor uit elkaar gehaald, dat was echt het hoogtepunt van mijn periode aan boord van de Koningsdam.”

Denise is van mening dat iedereen het werk moet kiezen waar hij of zij gelukkig van wordt. “Het gaat er niet om of je een man of een vrouw bent.” Toch merkt ze wel dat ze zich in een mannenwereld bevindt. “Tijdens mijn stage was ik de enige vrouw op de brug en in de machinekamer. Ik merkte dat ik mij misschien wel wat meer moest bewijzen, de mannen denken toch dat je minder kunt. Soms hielpen ze mij met tillen bijvoorbeeld. Daar maak ik gewoon dankbaar gebruik van hoor. Het is maar net hoe je er zelf mee omgaat. In eerste instantie moesten de mannen even af-tasten welke grapjes ze konden maken maar dat viel reuze mee en .... ik lachte overigens net zo hard mee. Soms vergaten ze gewoon even dat ik een vrouw was”, vertelt Denise met een lach.

De keuze is reuze

Hoe haar toekomst eruit ziet? Dat weet Denise nog niet precies. “Het is best een lastige keuze. Als ik ga varen op zee, dan ben ik lang van huis. Dat is vooral leuk als je jong bent. Als je ouder wordt en een gezin start, wil je dichterbij huis zijn. Dan is werken in de binnenvaart misschien een optie. Met de opleiding die ik nu doe, kan ik ook terug de binnenvaart in. Ik kan echter ook de technische kant op, dat vind ik misschien wel interessanter. De keuze is reuze met de opleiding tot Maritiem Officier. Ik ga eerst maar eens een paar jaar ervaring op doen, daarna zie ik wel weer verder.”